

Đuro Bošnjak

Zanati naši zaboravljeni

Matica Hrvatska Đakovo, Đakovo, 2009.

Vrijedna knjiga, malog formata tiskana sa skromnim sredstvima, izdanje je Matice hrvatske, Ogranak Đakovo i Obrtničke škole Antuna Horvata Đakovo. Tiskana 2009. godine u Tiskari Budrovci. Autor je Đuro Bošnjak, diplomirani inženjer Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu a od 1994. godine predavač stručnih predmeta na Obrtničkoj školi Antuna Horvata Đakovo. Ova knjiga nije prvi tekst napisan od ovog autora.

Knjiga je nastala od niza članaka, uspješno napisanih i objavljenih upravo u Reviji Đakovačkih vezova a najviše na nagovor kolege prof. Mirka Čurića (urednika Revije, književnika, ravnatelja Obrtničke škole A. Horvat).

Knjiga je podijeljena u dvanaest poglavlja od kojih se dva tematski izdvajaju (Ruho naše starinsko i Kruh naš svagdašnji) a deset izravno odnosi na zanate i zanatlije (obрте i obrtnike) Pišući o toj temi, autor se dijelom sjeća zanatlija, njihovih radionica i pomagala koja su koristili pri radu u njegovim rodnim Piškorevcima, a dijelom je sugovornike našao u Đakovu pa i u Zagrebu.

Danas se većina tih uporabih predmeta nalazi po napuštenim, skrivenim prostorima (tavan) ili pohranjenim u muzejima.

Poglavlja: Kovač i potkivač; kolar; remenar; užar; opančar; klobučar; kožušar (krznar); liciter; poplunar (jorgandžija) i ambrelar - niz zanimanja koja su danas gotovo nestala ili su promijenila svoj način rada kako se mijenjao i sam tradicijski život. Svaki zanat je opisan kao neka sentimentalna priča iz autorovog djetinjstva o majstorima od kojih su većina pokojni. Dijalozi između majstora i autora su puni životne mudrosti i daju tekstu određenu širinu i bogatstvo. Opisujući zanatstvo, upotrebljavajući arhaične izraze, germanizme, nazive trgovina autor nam u svakom poglavlju otkriva i dio zaboravljenog Đakova i sela Đakovštine. Bavljenje ovom temom ima snažno uporište u prošlosti Đakova, nekada razvijenog trgovišta i centra obrtništva.

Cehovi kao udruženja određenih zanata u Đakovu se javljaju početkom 19. stoljeća. Temeljem zakona o obrtima 1. prosinca 1872. godine đakovački obrtnici se udružuju u „Prvu obrtničku zadrugu“, ili u obrtničku zadrugu „Radnja“. Odluka Prve obrtničke skupštine u Zagrebu 1879. godine da se naobrazba obrtnika mora proširiti i podići dovodi do osnivanja obrtničkih škola – u Zagrebu 1882. a u Đakovu 1887. godine. Dobila je naziv Šegrtska škola, a to ime je s vremenom nekoliko puta mijenjalo. Danas je to Obrtnička škola Atuna Horvata.

Branka Uzelac